

Revisió guies d'avaluació de titulacions

AQU Catalunya: Indicadors de gènere

Martí Casadesús

Barcelona, 28 novembre 2019

 www.aqu.cat [@aqucatalunya](https://twitter.com/aqucatalunya)

El copyright d'aquesta presentació (en format paper i electrònic) pertany a l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya. Qualsevol reproducció, distribució, transformació o presentació, total o parcial, del seu contingut requereix l'autorització expressa i per escrit d'AQU Catalunya, i la referència a AQU Catalunya com a font d'informació.

Marc general per a la incorporació de la perspectiva de gènere en la docència universitària

➤ Marc normatiu de la perspectiva de gènere

- àmbit internacional
- àmbit europeu
- àmbit estatal
- àmbit català:

Llei 17/2015 d'igualtat efectiva entre dones i homes en el seu article 28.1 exigeix a les universitats "la introducció de la perspectiva de gènere de manera transversal i dels estudis sobre la contribució de les dones al llarg de la història en tots els àmbits del coneixement i en l'activitat acadèmica i investigadora, que s'inclouran en el currículum dels graus i dels programes de postgrau ". Aquest mateix article indica que "la presentació de les sol·licituds d'acreditació dels graus i postgraus ha d'anar acompanyada d'un informe que detalli, si escau, com s'ha incorporat la perspectiva de gènere en el pla d'estudis o, si no s'ha fet, del pla de millora previst per fer-ho possible "

➤ Relació amb el VSMA i missió d'AQU

INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN LA DOCÈNCIA

Encàrrec

- AQU Catalunya
- Comissió Dones i Ciència CIC

Document

- **Pautes i Recomanacions**
- Incorporació **efectiva** (VSMA)

Destí

- Responsables de Planificació/gestió/avaluació
- PDI, PAS, Estudiantat

Marc general per a la incorporació de la perspectiva de gènere en la docència universitària

- La dimensió de gènere en els estudis universitaris
 - Què és una docència amb perspectiva de gènere?
 - Quins beneficis comporta la dimensió de gènere en la docència?
 - Com integrar la dimensió de gènere en la docència?
- L'avaluació de la perspectiva de gènere en els títols
 - Elements de diagnòstic: institució, centre, professorat
 - Indicadors d'avaluació: verificació i acreditació

Document

- Marc conceptual de la PG en la docència universitària
- **Elements de diagnòstic**
- **Indicadors d'avaluació**

Annexos

- Exemples il·lustratius per diferents àrees de coneixement (5+1)
- Recursos docents i bibliografia destacada

Calendari d'implementació

Possibilitat de modificació de rúbriques i indicadors, així com de petició de noves evidències en les guies metodològiques VSMA.

Les memòries o autoinformes hauran d'incorporar la perspectiva de gènere a:

- **Verificació: a partir de l'1 de gener de 2020**
- **Modificació: sol·licituds presentades al febrer/març 2020**
- **Acreditació: visites 2021**

Guia de verificació (Juliol 2019)

1.2. Marc Normatiu

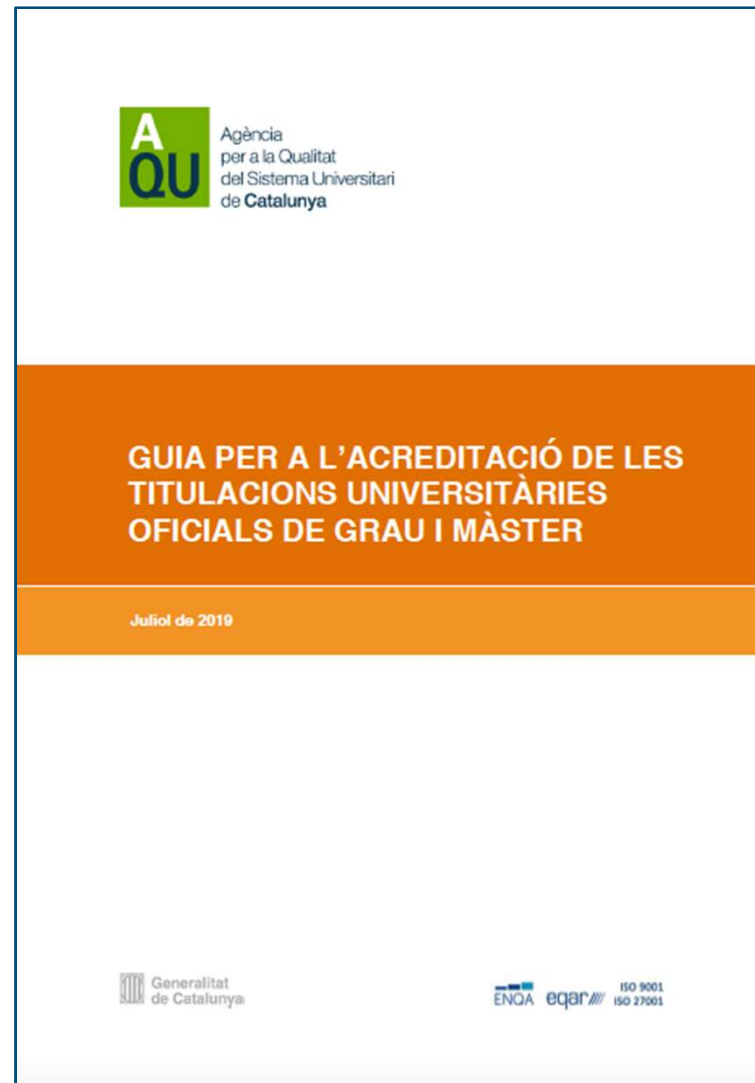
- (...) D'acord amb la Llei 17/2015, article 28, cal incorporar la perspectiva de gènere a la docència universitària. Per tant, la proposta formativa hauria d'incorporar aquesta perspectiva tant a l'apartat de Competències, bé sigui com una competència transversals, i/o com a competències específiques, com a l'Apartat 5 de desplegament subsegüent del Pla d'estudis. (...)

La perspectiva de gènere permet aprofundir en la comprensió de les necessitats, comportaments i actituds del conjunt de la població i evitar errors en la conceptualització teòrica o en les anàlisis empíriques. Una docència amb perspectiva de gènere també estimula el pensament crític de l'alumnat, en proporcionar-li noves eines per identificar els estereotips, normes i rols socials de gènere.

3.5.2. Coherència interna entre les competències establertes i les modalitats d'ensenyament, les activitats formatives i les activitats d'avaluació dels mòduls o les matèries

- (...) La perspectiva de gènere ha de ser present tant en la definició dels resultats d'aprenentatge com en el disseny d'activitats formatives i les activitats d'avaluació (...)

Guia d'acreditació (Juliol 2019)

Estàndard 1: Qualitat de programa formatiu

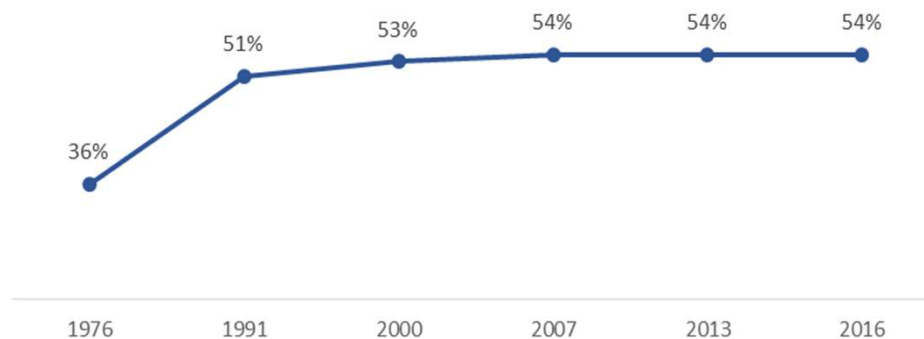
Estàndard 1: Qualitat de programa formatiu

La titulació pot proporcionar **els següents indicadors o informació qualitativa segregada per sexe**. Seria interessant poder **analitzar aquestes dades** no només a la titulació, sinó comparant-les amb el conjunt de titulacions similars a Catalunya i, fins i tot, les titulacions de la mateixa branca.

■ Accés i matrícula

- Vies d'accés.
- Notes de tall per vies d'accés.
- Demanda en primera opció.
- Matrícula total.
- Matrícula a temps complet.

% of females enrolled in bachelor studies (Spain)

Source: data from Datos y Cifras del Sistema Universitario (some years)

Huge increase in higher education females during 70s and 80s

- Stabilization at 54% during last 10 years.
- Some studies point out a weak decrease of females during last 5 years.
- Horizontal stratification of higher education. Who choose what?

Top & bottom subdisciplines by % of females (2017)

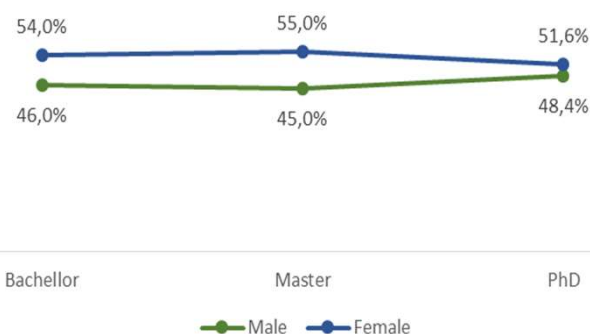
	% of females
TOP 5	
Therapy and Rehabilitat	92,0%
Pedagogy and Psychope	83,9%
Teaching	82,9%
Nursing	82,3%
Fine Arts	80,8%

	% of females
BOTTOM 5	
Mechanical Engineering	18,1%
Telecommunications	16,3%
Informatics	14,4%
Automation and Industr	11,9%
Forestry	6,7%

Source: UNEIX

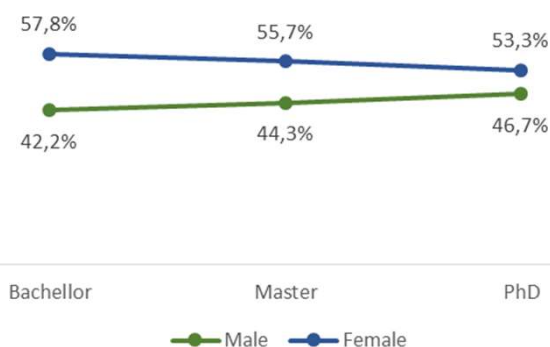
Access & graduation

Enrolled students by gender and higher education level (2017)

Source: UNEIX

Graduates by gender and higher education level (2017)

Source: UNEIX

Performance items of bachelor students by gender and discipline

	Performance rate		Efficiency rate		Freshmen drop out rate	
	Male	Female	Male	Female	Male	Female
Humanities	79,3%	83,8%	92,3%	93,1%	16,5%	12,2%
Social science	81,3%	86,2%	89,8%	93,2%	7,5%	5,7%
Science	85,9%	89,9%	94,3%	95,1%	7,3%	5,2%
Health science	80,3%	87,4%	89,7%	93,3%	8,8%	5,8%
Engineering	73,5%	79,7%	88,3%	90,5%	10,9%	8,9%
All	79,3%	87,2%	93,6%	90,5%	10,1%	6,9%

Performance rate: passed credits / enrolled credits (2017)

Efficiency rate: passed credits / presented credits (2017)

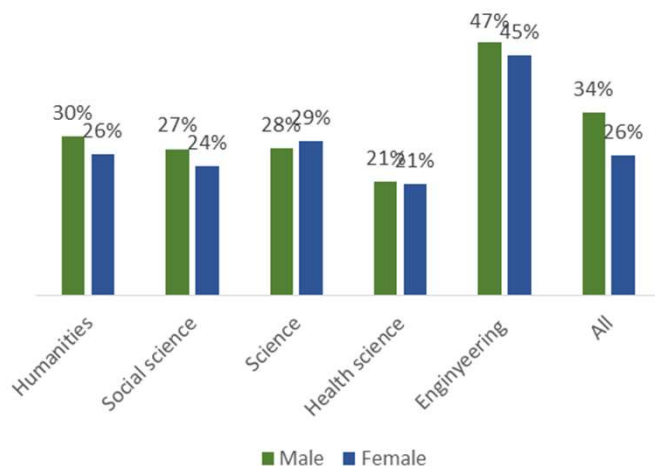
Drop out rate: 1st year students not enrolled next year (cohort of 2014).

Source: UNEIX

Higher performance for females

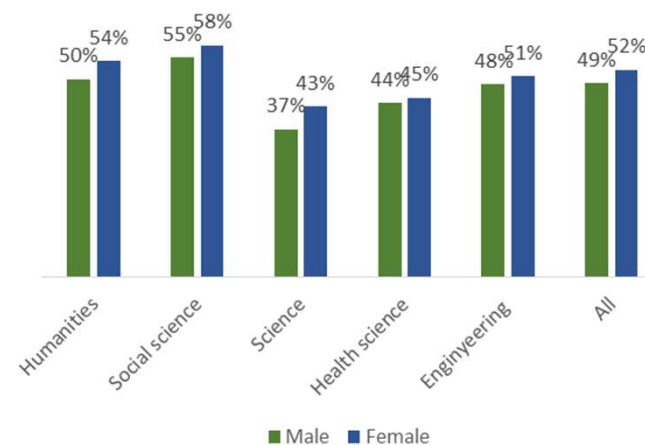
- Drop out is higher for males.
- Less females in PhD than in Bachelor

Part-time students (enrolled at <60ECTS per year)

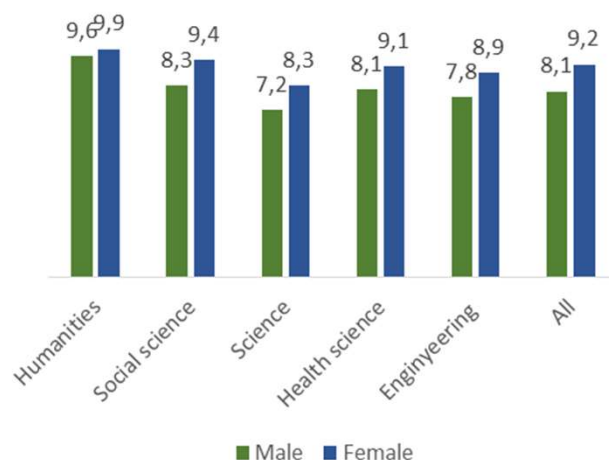
Source: Via Universitària II. 2018

Working while studying

Source: Via Universitària II. 2018

Number of hours in house and care chores per week

Source: Via Universitària II. 2018

Higher proportion of working students and more hours of household chores for females

- These occur for each discipline.
- Despite the comparative overload for females, part-time enrollment is lower.

Estàndard 1: Qualitat de programa formatiu

■ Pla d'estudis

- Competència/es de gènere i resultats d'aprenentatge.
- Tipologia d'assignatures/matèries en què s'insereix la perspectiva de gènere: aportacions significatives al contingut de la titulació (formació bàsica, optativitat, mencions i especialitats, etc.).
- Producció de materials amb perspectiva de gènere.
- Recursos docents (bibliografia).
- Material docent: Llenguatge i imatges inclusius.
- Formació per a la iniciació en la recerca tenint en compte la perspectiva de gènere. Nota: en especial TFG i TFM
- Activitats complementàries:
 - Coneixement de l'estructura de la perspectiva de gènere en el camp professional: sous, problemàtiques, desigualtats home/dona.
 - Coneixement dels biaixos de gènere de la disciplina en què s'insereix la titulació.

Estàndard 2: Pertinença de la informació pública

Estàndard 2: Pertinença de la informació pública

La titulació pot analitzar la següent informació referent a la informació pública que ofereix i **determinar si aquesta informació és prou inclusiva:**

- Dades desagregades per sexe.
- Llenguatge escrit i gràfic inclusiu que permeti combatre els estereotips i biaixos a les titulacions.
- Incorporació de la perspectiva de gènere en les guies docents.
- Pla d'igualtat.

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat

La titulació pot analitzar **l'existència i l'impacte** de la informació següent referent al sistema de garantia interna de la qualitat implementat:

- Procediments per assegurar la inclusió de la perspectiva de gènere en els materials docents.
- Incorporació de la perspectiva de gènere en els processos de disseny, seguiment i acreditació de les titulacions.
- Incorporació d'un procediment específic per a la incorporació de la perspectiva de gènere al SGIQ que podria incloure:
 - Revisió i implantació d'un pla d'igualtat.
 - Recull i anàlisi d'indicadors relacionats amb la perspectiva de gènere.
 - Formació en perspectiva de gènere de la persona responsable del procediment.

Estàndard 4: Adequació del professorat

Estàndard 4: Adequació del professorat

Per a l'anàlisi del professorat de la titulació, es poden tenir en compte els indicadors i les dades estadístiques següents:

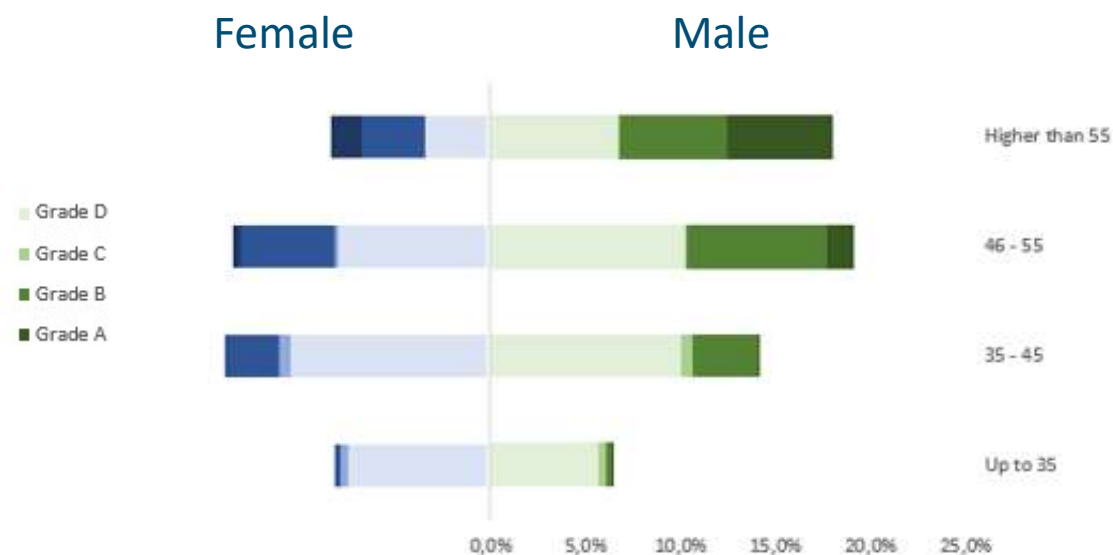
- Perfil del professorat:
 - Trams.
 - 1a generació (progenitors sense estudis superiors).
 - Edat.
 - Categoria.
 - Situació contractual: permanents / no permanents.
 - Potencial acreditació.
- Assignació docent:
 - Assignatures.
 - Pràctiques externes.
 - TFG/TFM.

Estàndard 4: Adequació del professorat

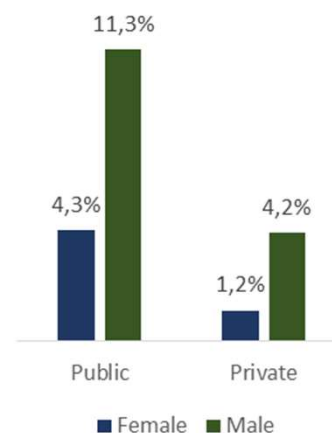
- Formació en perspectiva de gènere:
 - Formació en perspectiva de gènere.
- Satisfacció de l'alumnat

Teaching staff

Scholar positions by age and gender (% of grand total)

% Full professor by gender and university sector

Source: public Catalan universities (own colleges) 2017. 87% of teaching staff. UNEIX

Grades classification form Manual de Frascati (OECD)

Grade A: highest position in research

Grade B: seniors neither at the top nor newly qualified PhD holders

Grade C: firsts positions expected for newly qualified PhD holders

Grade D: researcher positions without PhD required

At the beginning of the career, differences are smaller than between seniors

- A cohort effect or an inequality factor?.
- Low differences in full time contracts. Differences in grade D contracts reverse the overall tendency.
- The ratio of male full professors per female ones is higher in private universities.

Success rates ratio in AQU Catalunya assessment processes between male/female (>1 = more success for males).
Applications form 2013-2017.

	Lecturer	Associate professor	Full professor	Merits in research (non-civil servant)	Merits in research (civil servant)
Humanities	0,9	0,8	1,1	1,0	1,0
Social science	1,0	0,9	1,0	1,1	1,0
Life science	1,3	1,0	1,1	1,1	1,0
Science	1,2	1,5	1,1	1,1	1,0
Health science	1,1	1,0	0,8	0,9	1,0
Enginyeering	1,0	0,9	1,1	1,1	1,0
All	1,1	1,0	1,0	1,1	1,0

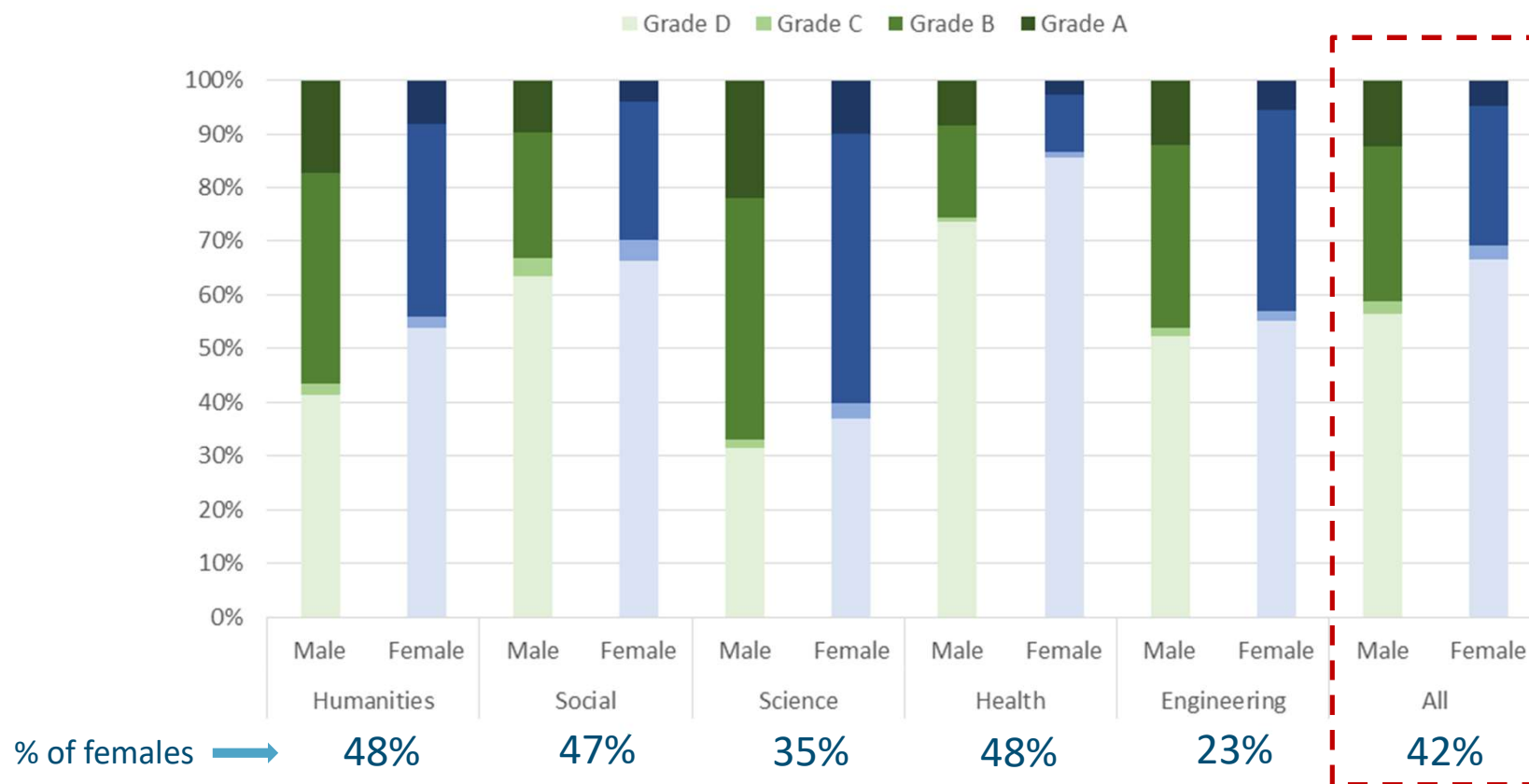
Source: AQU Catalunya.

Low differences in success rate in all assessment processes

- We only have to highlight differences in Science in Associate Professor assessment: 1,5 males succeed per each female.
- While we find an important gender difference in Full Professor positions (next slide), it is much weaker in terms of Full Professor assessment success.

Teaching staff

Scholar positions by gender and discipline, and proportion of females

Source: public Catalan universities (own colleges) 2017. 87% of teaching staff. UNEIX
 Grades classification form Manual de Frascati (OECD)
 Grade A: highest position in research
 Grade B: seniors neither at the top nor newly qualified PhD holders
 Grade C: firsts positions expected for newly qualified PhD holders
 Grade D: researcher positions without PhD required

Males hold a higher share of senior positions (grade A and B), specifically in high feminised disciplines

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

Per a l'anàlisi del grau d'incorporació de la perspectiva de gènere, la titulació pot considerar els elements següents:

- Presència de la perspectiva de gènere en el pla d'acció tutorial.
- Recursos documentals dedicats a la perspectiva de gènere en la disciplina de la titulació (CRAI).
- Inclusió de clàusules de no-discriminació per raons de sexe en els convenis amb els centres de pràctiques.
- Existència de protocols contra l'assetjament sexual.
- Retolació i imatges no sexistes a la institució (vestidors, sanitaris, senyalització).

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

- Mobilitat de l'alumnat per sexe (alumnat que rep la titulació i alumnat que marxa a altres titulacions).
- Mobilitat del PDI desagregat per sexe
- Orientació professional amb perspectiva de gènere (sous, negociació salarial, cartes de motivació, reconeixement d'estereotips en la professió).
- Formació del PAS en perspectiva de gènere.

Estàndard 6: Qualitat dels resultats

Estàndard 6: Qualitat dels resultats

- La titulació pot prendre en consideració la perspectiva de gènere, en especial, en els elements següents:
 - SATISFACCIÓ:
 - Satisfacció de les persones graduades amb l'experiència educativa global de la titulació.
 - Satisfacció de l'alumnat amb l'actuació docent.
 - RESULTATS:
 - Resultats acadèmics de la titulació.
 - Inserció laboral.

Graduate satisfaction

Gender significant differences in satisfaction of bachelor graduates (means test)

	Items				Synthetic indexes			General		
	Workload	Teaching staff	Information and support services	Complaints responses	Teaching & learning	Student support	Outcomes	Overall satisfaction	Would you repeat the program?	Would you repeat the college?
Philosophy and History										M
Languages and Literature										
Art and Design							F			
Humanities Joint Programmes		M		M						M
Economics, Business and Tourism										
Law, Labour Studies and Politics										
Communication and Documentation										
Education							F			
Social Intervention			M	M	M	M			F	F
Social Science Joint Programmes				F			F			
Biological and Earth Sciences										
Experimental Sciences and Maths										
Science Joint Programmes										F
Nursing and Healthcare								F	F	
Psychology and Therapy			M						F	F
Medicine and Biomedical Sciences										
Architecture, Constr.n and Civil Eng.		F					F			
Industrial Technologies				M						
ICT		F			F				M	M
Agriculture, Forestry and Fishing										
Overall Joint Programmes										

Only can find differences by gender in 13% of the selected comparisons

- In 56% of these significant differences females are more satisfied than males.
- In general, few differences in satisfaction by gender.

Overall satisfaction

Source: AQU Catalunya. Satisfaction survey 2015-17

Employment outcomes for bachelor graduates in 2017, by discipline and gender

	Employed		Monthly Wage*		Full-time		Social promotion**	
	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female
Humanities	81,1%	83,4%	1.569	1.457	62,4%	58,2%	48,3%	45,0%
Social science	89,2%	89,9%	2.153	1.756	86,9%	74,4%	51,8%	58,8%
Science	85,4%	84,4%	1.875	1.711	82,0%	74,3%	49,6%	49,9%
Health science	89,6%	89,4%	2.000	1.741	64,1%	63,2%	49,7%	50,8%
Enginyeering	93,6%	92,1%	2.413	2.108	94,6%	86,2%	57,4%	56,6%
All	89,9%	88,9%	2.197	1.761	84,9%	71,0%	53,2%	54,6%

* Only full-time employed workers.

** % of graduates that overcome their parents job status

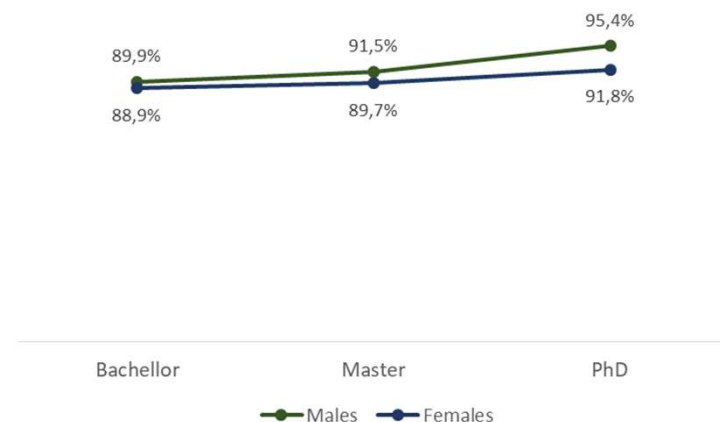
Source: AQU Catalunya. Labour market insertion survey 2017

Relevant differences in monthly wage and working hours by gender

- Different researches point out this wage gap between graduates in independence of degree program and age.
- Females get a higher social promotion than males in Social science: they come from lower social backgrounds.

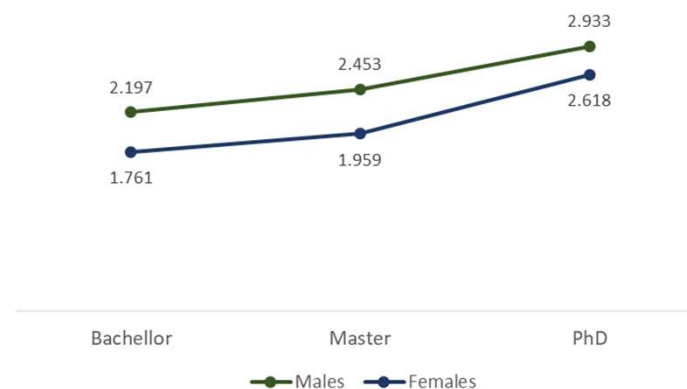
Employment outcomes

% employed by gender and higher education level (2017)

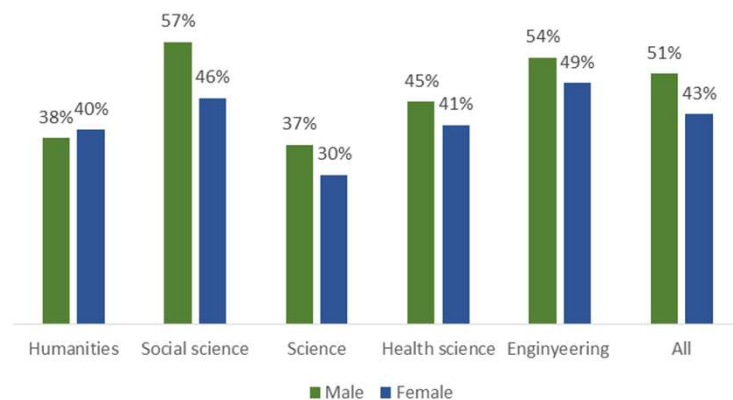
Source: AQU Catalunya. Labour market insertion survey 2017

% monthly wage by gender and higher education level (2017).
Only full time workers.

Source: AQU Catalunya. Labour market insertion survey 2017

% master graduates in charge of others workers by gender and discipline (2017)

Source: AQU Catalunya. Labour market insertion survey 2017

Lower wage gap between PhD holders

- Although, higher unemployment for PhD females.
- Glass ceiling between master graduates: it occurs in each discipline, except in Humanities.

Anàlisi

ANÀLISI:

L'anàlisi que podria dur a terme la titulació hauria de donar resposta a:

- L'equitat en l'**accés**
- La perspectiva de gènere en el **disseny i implantació** del pla d'estudis:
 - Competències
 - Assignatures
 - Material docent
 - Professorat
- L'equitat en el **progrés** dels estudis
- L'equitat en la **graduació**
- Les diferències en la **satisfacció** amb els estudis cursats segons el sexe
- L'equitat en la **inserció laboral**

Moltes gràcies!